

TILVÆKST Salgsafgrøder nr. 17, 26. juni 2020

Indhold

- **MARK**
 - Aktuelt i marken
 - Glyphosat før høst
 - Rengøring af kornlageret
- **INSPIRATION TIL PRÆCISION**
 - Flyvehavre
 - Udbyttekort
- **REGLER OG TILSKUD**
 - Målrettede efterafgrøder
 - Husk MAB-registrering inden 1. juli
- **VANDING**
 - Vandbalancen uge 26

MARK

Aktuelt i marken

Af planterådgiver Susanne Frydendal Nielsen

Vinterhvede

Vi ser lidt rust der blomstrer op i vinterhvede hvor seneste sprøjtning ligger et par uger tilbage. Er hveden endnu ikke afblomstret og har du en af de meget rust-modtagelige sorter (Benchmark, LG Mocca, Sheriff, Drachman, Kalmar, KWS Schimitar), bør du kigge marken efter. Finder du rust i afgrøden, så kan du endnu nå at bekæmpe rust med 0,3l/ha Orius Max. Er vinterhveden afblomstret er det ikke længere lovligt at udføre svampebekæmpelse.

Billede 1 Når hveden er afblomstret, hænger støvknapperne ud en tid, inden de falder af (Foto: Susanne Frydendal Nielsen, SAGRO).

Hvedegalmyg i vårhvede

I vores feromonfælder har vi den seneste tid fanget en del hvedegalmyg. Galmyggene har de bedste betingelser for at komme op af jorden, hvis jorden er fugtig op til skridningen. De har de bedste betingelser for æglægning i hveden, hvis det er vindstille og lunt vejr ("grill-vejr") omkring skridning. Aktiviteten er størst om aftenen, hvor lysstyrken falder. Derfor anbefaler vi en behandling, hvis vårhveden er mellem begyndende skridning og begyndende blomstring, og vårhveden står på en hverdags egn. Såfremt begyndende skridning til begyndende blomstring ikke falder sammen med de lune "grill-aftner", så er risikoen for hvedegalmyg lille.

Hestebønner

Hestebønnerne er i blomstring, vi anbefaler en behandling omkring afsluttende blomstring også selvom der er svampebehandlet ved begyndende blomstring. 0,6l/ha Orius Max 200 EW har god effekt på svampesygdomme i hestebønner og er således en både god og relativ billig løsning. Se også gennemgangen af øvrige midler i **TILVÆKST Salgsafgrøder nr. 15**.

Glyphosat før høst

Af planterådgiver Susanne Frydendal Nielsen

Kvikbekæmpelse med glyphosat før høst er meget effektivt i foderafgrøder. Hvis tidsler og andre rodukrudtsarter er i vækst før høst, er der også god effekt mod disse. HUSK glyphosat må ikke anvendes i afgrøder til konsum, fx maltbyg, grynhave, brødkorn og ej heller i fremavliskorn.

Vinterbyggen er efterhånden ved at blive gul, og kernerne er store med et tørt indhold. Den generelle anbefaling er at der sprøjtes, når kornet er så modent, at kernerne vanskeligt kan deles med en negl. Dette udviklingstrin nås normalt 2-3 uger før forventet høsttidspunkt. Vandindholdet i afgrøden vil da være under 30 procent. Forsøgsmæssigt er der kun fundet beskedne udbyttetab ved sprøjtning, når vandindholdet er 40 procent og derunder. Denne vandprocent nås normalt 3-4 uger før høstmodenhed. Sprøjtefristen er 10 dage før høst.

Behandling er mest effektiv, hvis den udføres som morgensprøjtning for at udnytte luftfugtigheden – men sprøjt ikke på drivvåde planter. De fleste produkter er regnfaste indenfor 4-6 timer. Vi anbefaler, at der så vidt muligt ikke bruges mere end 150 l vand pr. ha, og at behandlingen foretages med en hastighed på 6-7 km/t.

Billede 2 Tæt bestand af kvik i vårbyg (Foto: Marie Uth, SAGRO).

Afpas dosis efter formålet

Mod kvik før høst anbefales ca. 1.000 g aktivstof pr. hektar, svarende til 3 l/ha af et 360 grams glyphosat-produkt (se

oversigt over midler i tabel 1). Tidsler, svinemælk og andre rodukrudtsarter kan også bekæmpes med glyphosat, men tokimbladede arter kræver generelt en højere dosering af glyphosat end kvik. Mod grønskud alene vil 1,5-2 l glyphosat (360 g/l) være tilstrækkelig. Roundup Flex og Roundup PowerMax har, som de eneste glyphosatprodukter, en maks. dosis før høst på 1.440 gram pr. ha. Desuden er de færdigformulerede, så der ikke skal tilsættes additiver.

Additiver

Under tørre forhold sikres effekten af 360 grams glyphosatprodukter ved at tilsætte 1,0-2,0 kg teknisk rent ammoniumsulfat eller tilsvarende mængde flydende ammoniumsulfatopløsning (svovlsur ammoniak) + 0,2 liter spredklæbemiddel pr. hektar. Tilsætning af ammoniumsulfat ophæver endvidere den negative effekt af hårdt vand og okkerholdigt vand, og er generelt en god forsikring mod tvivlsomt sprøjtevand ved lave doser, også til dyrere midler, der angives at være færdigformulerede (f.eks. Roundup Flex). I SAGROs område er der ofte en del okker i vandet, hvorimod kalk sjældent er et problem. Der findes også andre additiver som f.eks. NovaBalanceo g X-Change, som ophæver effekten af hårdt vand, og prisen er sammenlignelig med ammoniumsulfat + spredklæbemiddel.

Tabel 1 Løsningsforslag til bekæmpelse af ukrudt før høst. Det er vigtigt at medtage relevante additiver (se tekst). Doseringen mod kvik afhænger af mængden af kvik. Der findes en række produkter med 360 g glyphosat pr. l. I denne tabel er Roundup Bio valgt som eksempel på disse (kilde: SEGES).

Middel	Ukrudt	Anbefalet dosis (pr. ha)	Max dosis i korn før høst, l/ha (g/ha)	Gram glyphosat pr l	Bemærkninger
Roundup Bio	Kvik	2-3	3,0 (1080)	360	Additiver sikrer effekten. Regnfast efter 6 timer
	Tidsler, mv.	3			
Roundup Flex	Kvik	1,5-2,25	3,0 (1440)	480	Regnfast efter 4 timer
	Tidsler, mv.	3			
Roundup PowerMax	Kvik	1-1,5	2,0 (1440)	720	Regnfast efter 1- 4 timer
	Tidsler, mv.	2			
Glyfonova 450 Plus	Kvik	1,6-2,4	2,4 (1080)	450	Additiver sikrer effekten. Regnfast efter 6 timer. Må opbevares og bruges frem til 1./7. 2021, herefter forbudt.
	Tidsler, mv.	2,4			

Godt landmandskab og glyphosat

De politiske vinde har givet glyphosat modvind, og for at undgå et unødvendigt højt forbrug af glyphosat er anbefalingen at overveje hvor glyphosatforbruget kan begrænses og samtidig udnytte midlet bedst muligt.

Tre steder hvor det er muligt at nedsætte forbruget er ved

- **Nedvisning af vinterraps.** De nye sorter er forædlet til at skulperne ikke springer op. Rapsen kan derfor tåle at stå på roden eller ligge på skår uden frøspild. Ved at undlade nedvisning med glyphosat inden afgrøden er helt moden, udnyttes endvidere hele rapsens potentiale for at fylde frøene. Alt for mange rapsmarker er nedvisnet for tidligt, så skulper og frø tvangsmødes med for lavt udbytte til følge.
- **Nedvisning af foderkorn,** hvor formålet alene er høsthjælp. Glyphosat før høst giver især under fugtige forhold en højere høstkapacitet og vil kunne spare nogle tørringsomkostninger. Vurderes høsthjælp som værende en vigtig del af bedriftens praksis, kan forbruget mindskes ved nøje at vurdere behovet i forhold til høstens tidlighed. I år med tidlig høst vil der alt andet lige være flere gode høsttimer til rådighed med følgende mindre behov for høsthjælp.
- **Fokuser bekæmpelsen af rodukrudt.** Er det kun rodukrudt og kvik i begrænsede områder af marken, bør du nøjes med at sprøjte de pletter hvor ukrudtet findes.

Rengøring af kornlageret

Kilde: SEGES

En grundig rengøring af kornlagrene mindsker risikoen for skadedyr. Ved rengøring i god tid inden lageret igen fyldes op vil den lange udtørring minimere risikoen for skadedyr. Samtidig sikres det, at kornlageret er klar, når høsten pludselig går i gang.

Start med en grundig rengøring med kost, trykluft og støvsuger. Støv og kornrester skal fjernes fra silosiderne. Vær opmærksom på, at profilerede stålplader ofte har støv og kornrester siddende. Det skal væk. Undlad at bruge stige, når

høje sider skal rengøres, da arbejdshøjden gør det for farligt. Anvend hellere et langt trykluftrør, og fej eller støvsug skidtet sammen bagefter.

Er der træ i lageret, skal du være særlig opmærksom omkring revner og sprækker, og få det blæst rent. I nedstøbte tørrekanaler kan der ophobe sig meget skidt, som skal fjernes, hvis det er muligt. I værste fald reduceres luftgennemgangen af ophobet skidt.

Skadevoldere

Kemisk bekæmpelse på lagre anbefales ikke generelt. Men hvis der før er konstateret skadevoldere, bør man i alle tilfælde bruge en af de få lovlig midler der er til rådighed.

Gastætte siloer

Efter grundig rengøring af en gastæt silo skal den udluftes i en længere periode. Der høres hvert år om alvorlig kvalitetsforringelse af korn i ældre gastætte siloer. Det særlige ved gastætte siloer er, at kornet ikke kan kontrolleres i lagerperioden. Derfor opdages fordævet korn ofte først efter udtagning – og i værste fald ved problemer i stalden. Når det forekommer, er det økonomiske tab ofte markant. Gastætte siloer bør trykprøves hvert eller hvert andet år.

Billede 3 Kornlager med gammelt korn - og mange kornbiller. Er du i tvivl om der er kommet skadedyr i kornet i løbet af vinteren, så fyld en plastikpose med korn fra forskellige steder i lageret og sæt den på et lunt underlag. Hvis der er skadedyr, vil de efterhånden samle sig i posens top (Foto: Finn Poulsen, SAGRO).

INSPIRATION TIL PRÆCISION

Flyvehavre

Af planterådgivere og præcisionseksperter Jens Peder Pedersen, Niels Holmgård og Erik Kjeldsen

Det er nu tiden er ved at være der, for at plukke flyvehavre. Det er en god ide at bruge tiden på at få flyvehavren markeret i Farmtracking som hotspot efterhånden som de findes i marken. Så er man klar til at genfinde og evt. spotsprøjte pletterne næste år. Har man gamle markeringer af flyvehavre i Farmtracking, så er det oplagt at tjekke dem, når man er i marken, hvis der ikke er sprøjtet. Det er også en god ide at få markeret evt. problemgræsser, kobl gerne et billede på disse pletter, og snak med din konsulent om hvad det er, hvis du er i tvivl.

Udbyttekort

Af planterådgivere og præcisionseksperter Jens Peder Pedersen, Niels Holmgård og Erik Kjeldsen

I Cropmanager er man nu i gang med at lave en model, der kan forudsige udbyttet i hvede ud fra satellitbilleder. Det

ser meget spændende ud, og har nogle meget spændende perspektiver.

Vi kan selv forestille os værdien af at have en god ide om avlens størrelse i slutningen af maj eller før.

Modellen vil være synlig og gratis tilgængelig fra midt i juli i år i Cropmanager, vi vil opfordre til at man går ind og kigger på den til den tid. Vi skal nok annoncere det i tilvækst når modellen ligger klar.

Der er behov for tilbageløb af data, for at gøre modellen endnu bedre. Så har man udbyttmåler på mejetærskeren og evt. vejer udbyttet ind, så vil vi gerne høre fra jer, hvis man vil dele denne data med SEGES.

Der kommer også en model for majs senere på året.

REGLER OG TILSKUD

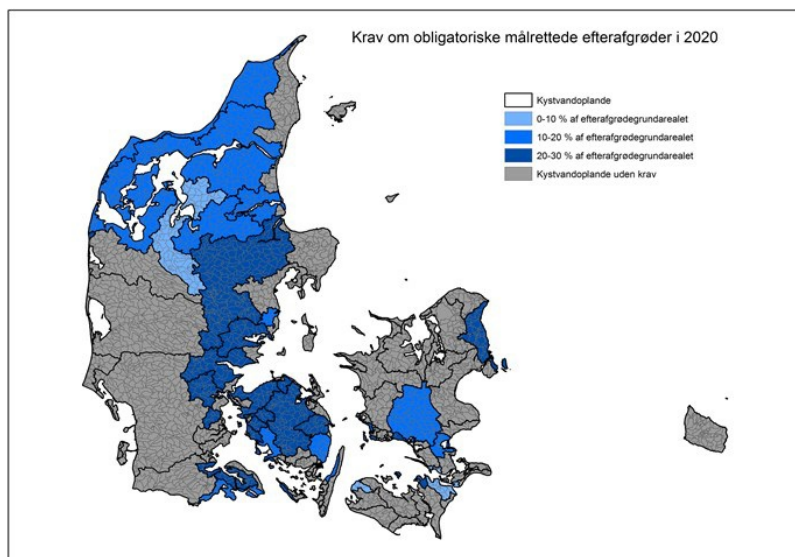
Målrettede efterafgrøder

Af planterådgiver Susanne Frydendal Nielsen

Kun få bedrifter i SAGROs område vil blive mødt af krav om ekstra målrettede efterafgrøder.

Landbrugsstyrelsen har opgjort de indmeldte målrettede efterafgrøder og sammenholdt med de krav der har været meldt ud, er det kravene opfyldt i det meste af det vestjyske område. Som det fremgår af kortet, er der nogle områder hvor der stadig foreligger krav om at etablere ekstra efterafgrøder.

De efterafgrøder og alternativer, som du har fået tilsagn om tilskud til, samt den godkendte kvotereduktion, modregnes automatisk i et eventuelt krav om obligatoriske efterafgrøder. Det vil sige, at hvis du for eksempel har fået tilsagn om 3 ha efterafgrøder i målrettet kvælstofregulering, og er omfattet af et krav om 4 ha obligatoriske efterafgrøder, så skal du kun udlægge 1 ekstra ha efterafgrøder for at opfylde det dit krav. Er du en af dem der får et obligatorisk krav om målrettede efterafgrøder, vil du få brev fra Landbrugsstyrelsen. Kontakt din planterådgiver når kravet fastligger, så I sammen kan aftale hvordan det skal håndteres.

Figur 1 Kort over kystoplande med obligatoriske krav til målrettede efterafgrøder eller alternativer i 2020. (kilde: Landbrugsstyrelsen)

Husk MAB-registrering inden 1. juli

Hvis du skal kunne købe planteværnsmidler efter 1. juli, skal du huske at få dit CVR-nummer tilknyttet Miljøstyrelsens MAB-register. Sprøjter du ikke selv, men har en driftsleder eller en markmand til det, er det denne, som skal tilknyttes dit CVR-nummer. Du kan tjekke på mst.dk/kemi/pesticider om din virksomhed er tilknyttet en autorisation.

SAGRO har udarbejdet en vejledning, som hjælper dig igennem oprettelse af MAB-autorisationen. Du kan finde vejledningen herunder.

Vandbalancen uge 26

Af planterådgiver Susanne Frydendal Nielsen

Ærter og hestebønner, som nu er omkring blomstring, har første prioritet efterfulgt af vårsæd, vinterraps og øvrig vintersæd.

Når talen falder på vanding, så begynder spørgsmålet om hvornår vandingen skal afsluttes i vintersæden også at melde sig. Dette afhænger selvfølgelig af marken, nedbøren og afgrøden.

For kornafgrøderne gælder det, at indtil kernen er fast og dejagtig skal der vandes. Dette betyder også, at vinterbyggen inden længe kan vandes op for sidste gang.

En god vinterrapsmark har potentiale til at udnytte vandet indtil midt i juli såfremt planten stadig er grøn. Hvis rapsplanten ikke har grønne blade, men stadig grønne stængler, vil den endnu have behov for vand. Der vandes frem til skulperne begynder at blive gulfarvet.

I frøgræs vandes der indtil 2-3 uger før høst. Det vil derfor afhænge af sorten, hvor længe vandingen skal holdes i gang.

Hold øje med SAGROs vandbalance, og se hvad status er på tilgængeligt vand i dit lokalområde.